

URZĄD MIASTA
Wydział Ochrony Środowiska
ul. Bogumińska 4
44-300 Wodzisław Śląski

Wodzisław Śląski, dnia 15 września 2025 r.

OŚ-I.6151.6.2025

**Pan
Adam Króliczek
Przewodniczący Komisji
Prawa, Porządku Publicznego
i Spraw Społecznych
Rady Miejskiej Wodzisławia Śląskiego**

Dotyczy: Informacja na temat aktualnej sytuacji i planowanych działań związanych z problemem zagrożenia i szkód jakie powodują dziki na terenie miasta Wodzisławia Śląskiego.

Miasto od wielu lat aktywnie działa w zakresie ograniczenia na terenach zurbanizowanych obecności dzików. Coraz częstsze ich występowanie w przestrzeni publicznej jest w ostatnich latach zjawiskiem powszechnym na terenie całego kraju. Przyczyn zwiększonej obecności dzików w terenach zabudowanych jest wiele, do najważniejszych można zaliczyć m.in.: łatwy dostęp do pokarmu w mieście (np. pola kukurydzy, resztki jedzenia, otwarte kompostowniki), brak naturalnych wrogów, utrata naturalnej płochliwości wobec człowieka i w związku z tym poczucie bezpieczeństwa w mieście. Rozprzestrzenianie się afrykańskiego pomoru świń (ASF) uniemożliwia przemieszczanie i wywożenie dzików z miast. Dodatkowo, postępująca urbanizacja sprawia, że dziki mając ograniczony dostęp do naturalnych siedlisk i ułatwione przejścia migracyjne, poszukują schronienia na obrzeżach miast. Zwierzyna mając zwiększone zapotrzebowanie na energię w okresie jesienno – zimowym, bez większego problemu przemieszcza się w pobliże siedzib ludzkich w poszukiwaniu pożywienia. Nie bez znaczenia są również zmiany klimatyczne – jeszcze niedawno urodzenie młodych jesienią oznaczałoby dla nich śmierć. Młode dziki nie znalazłyby dość pokarmu pod śniegiem, nie mogłyby ryc w zamarzniętej ziemi. Dawne ostre zimy ograniczały populację nawet dorosłych dzików. Obecnie zimy są ciepłe, bez śniegu i mrozu, ziemia zamarza tylko na jakiś czas, więc zwierzyna ma nieograniczony dostęp do pokarmu.

Na terenie miasta Wodzisławia Śląskiego działają trzy koła Łowieckie: „Pod Klonem”, „Róg” oraz „Lis”, które odpowiadają za gospodarkę łowiecką, dokonując m.in. odstrzałów zwierzyny łownej, w tym dzików **na terenach obwodów łowieckich**, na podstawie Rocznych Planów Łowieckich. Rolą prezydentów, wójtów i burmistrzów jest opiniowanie takich planów. Celem regulacji liczebności dzikiej zwierzyny opiniowane plany łowieckie zakładają jedynie minimalną planowaną do odstrzału ilość dzików, nie wskazując jej maksymalnej ilości, dzięki czemu koła łowieckie nie są ograniczane w ilości dzikiej zwierzyny przeznaczonej do pozyskania.

Dnia 18 listopada 2024 r. Prezydent Miasta Wodzisławia Śląskiego zawnioskował do Starosty Powiatu Wodzisławskiego o wydanie decyzji na odłów, odłów z uśmierceniem lub odstrzał redukcyjny zwierzyny. Zgodnie z art. 45 ustawy Prawo łowieckie¹ - w przypadku szczególnego zagrożenia w prawidłowym funkcjonowaniu obiektów produkcyjnych lub miejsc użyteczności publicznej, do których zalicza się m.in. boiska, parki, tereny wokół szkół, przedszkoli, kościołów, szpitali, przychodni, budynków handlowych, parkingów, dróg, chodników czy poboczy dróg, starosta, w porozumieniu z Polskim Związkiem Łowieckim, może wydać decyzję o odłowie, odłowie wraz z uśmierceniem lub odstrzale redukcyjnym zwierzyny. Odstrzał organizowany jest poza terenem obwodu łowieckiego, z zachowaniem odpowiedniej odległości od zabudowań oraz z zachowaniem szczególnych zasad bezpieczeństwa. Składając wniosek do starosty o wydanie ww. decyzji należy wskazać obiekty, dla których dziki stanowią szczególne zagrożenie. Miasto wskazało wówczas, iż dzika zwierzyna dokonuje zniszczeń w obrębie poboczy dróg, zwracając szczególną uwagę m.in. na ul. Radlińskie Chałupki, Rybnicką oraz Letnią. Mając na uwadze stałe przemieszczanie się dzikiej zwierzyny, by nie ograniczać możliwości dokonania odstrzału redukcyjnego do konkretnych miejsc, zawnioskowano o ujęcie w decyzji terenu całego miasta. Dnia 9 maja 2025 r. Starosta Powiatu Wodzisławskiego odmówił wydania decyzji o odłowie, odłowie wraz z uśmierceniem lub odstrzale redukcyjnym zwierzyny wskazując, iż na terenie miasta Wodzisławia Śląskiego nie doszło do szczególnego zagrożenia w prawidłowym funkcjonowaniu obiektów produkcyjnych i użyteczności publicznej. Poinformowano jednocześnie, iż „zagrożenie szczególne, to zagrożenie nadzwyczajne, wykraczające poza przeciętna miarę”, zaś „dzik stanowi zwyczajny element środowiska przyrodniczego w Polsce. Należy do tzw. gatunków najmniejszej troski, co oznacza, że występuje pospolicie i jest szeroko rozpowszechniony. Zatem jego pojawienie się w najbliższym sąsiedztwie zabudowań ludzkich i infrastruktury nie stanowi niczego

¹ Ustawa Prawo łowieckie z dnia 13 października 1995 r. (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 539)

szczególnego, nadzwyczajnego (...) Wydanie decyzji o odłowie, odłowie z uśmierceniem lub odstrzale redukcyjnym zwierzyny w każdym przypadku pojawienia się zwierzyny w pobliżu siedzib ludzkich byłoby rażąco sprzeczne z celem i istotą omawianej regulacji”. Starosta przeprowadził analizę danych dotyczących ilości interakcji ludzi ze zwierzyną z gatunku dzik, która pozwoliła stwierdzić, że na skalę całego miasta i liczby ludności, mają one charakter incydentalny. Z uwagi na fakt, iż każda interakcja człowieka z dzikim zwierzęciem może stanowić zagrożenie, wskazano, iż „zasady doświadczenia życiowego oraz należytej staranności w prowadzeniu swych spraw, w tym dbaniu o bezpieczeństwo własne oraz osób powierzonych opiece (np. dzieci), nakazuje zachowanie szczególnej ostrożności w kontakcie z taką zwierzyną”. Reasumując Starosta Wodzisławski wskazał, że nie doszło do szczególnego zagrożenia w prawidłowym funkcjonowaniu obiektów produkcyjnych i użyteczności publicznej, wobec powyższego odmawia wydania przedmiotowej decyzji.

Odnosząc się do już podejmowanych działań przez Prezydenta informuję, że w listopadzie 2022 r. zawnioskowano do Marszałka Województwa Śląskiego o podjęcie działań mających na celu ograniczenie populacji dzików ze względu na nadzwyczajne zagrożenie dla życia, zdrowia lub gospodarki człowieka w oparciu o art. 33 a ust. 2 ustawy o ochronie zwierząt. W odpowiedzi na powyższe Pan Wicemarszałek odmówił podjęcia działań w sprawie ograniczenia populacji dzików, wskazując, że „przy dzisiejszym stopniu rozwoju cywilizacyjnego i związanej z tym urbanizacji zjawiskiem powszechnym jest wkraczanie dzikich zwierząt na tereny miejskie, co niesie za sobą różnego rodzaju zagrożenia, które uznać należy za typowe, zwyczajne”, nie uznając nadzwyczajnego zagrożenia ze strony dzików, stwierdzając jednocześnie, iż właściwe będzie wydanie przez starostę decyzji o odłowie lub odstrzale redukcyjnym.

W sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa mieszkańców interwencję może podjąć Straż Miejska Wodzisławia Śląskiego oraz Policja. Ponadto Biuro Zarządzania Kryzysowego dysponuje i wydaje mieszkańcom rekomendowany przez koła łowieckie środek zapachowy do indywidualnego zastosowania na posesjach, w celu odstraszenia zwierzyny.

Zwracam uwagę, że ustawa prawo łowieckie przewiduje możliwość wypłaty odszkodowania w przypadku **szkód wyrządzanych w uprawach i plodach rolnych**. Jeżeli szkody występują na terenach dzierżawionych przez koła łowieckie, rzeczoznawcy odpowiednich kół łowieckich, dokonują oględzin i szacują szkody. Jeżeli szkoda występuje poza obwodem łowieckim, tj. na terenach zurbanizowanych, poszkodowani mieszkańcy zwracają się z wnioskiem do Urzędu Marszałkowskiego w Katowicach – Departament Terenów Wiejskich o wypłatę odszkodowania za szkody wyrządzone w uprawach i plodach rolnych

(wniosek można pobrać ze strony internetowej Urzędu Marszałkowskiego lub w tut. Wydziale Ochrony Środowiska). Ustawa prawo łowieckie nie przewiduje wypłacania odszkodowań przez jakikolwiek organ za szkody wyrządzane przez dziką zwierzynę w mieniu prywatnym (np. ogrody przydomowe).

Gospodarka łowiecka prowadzona jest w oparciu o ustawę Prawo łowieckie, zgodnie z którą **zwierzęta łowne w stanie wolnym, jako dobro ogólnonarodowe, stanowią własność nie gminy, a Skarbu Państwa**, a administrację w zakresie łowiectwa sprawuje samorząd województwa jako zadanie z zakresu administracji rządowej. W nawiązaniu do powyższego, wszystkie działania, które wdraża miasto są rozwiązaniami doraźnymi, podejmowanymi w ramach posiadanych uprawnień. Jednocześnie nadmieniam, iż miasto pozostaje w stałym kontakcie z właściwymi służbami, w tym z kołami łowieckimi, a problem występowania dzików traktowany jest z należytą starannością.

Naczelnik Wydziału

Justyna Zagola